

Publisher:

Pål Korneliussen

Redaktør:

Øystein Hage

Desksjef: Ann Eileen Ditlevsen Nygård

Redaktør: Nils Torsvik

fiskeribladetfiskaren.no fbfi.no

FiskeribladetFiskaren arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Mener noen seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres disse til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens faglige utvalg behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adressen til PFU er: Prinsens gate 2, pb. 48, Sentrum, 0101 Oslo. Tlf: 22415680, faks: 22411980.

FiskeribladetFiskaren

En uavhengig avis for Kyst-Norge

Uklokt fiskeri

Sunnmørsrederiet Sjøvik fortsetter å gjøre gode penger på sin fiskeriaktivitet i den afrikanske regionen Vest-Sahara. Et slikt engasjement i det okkuperte landet er svært problematisk i forhold til folkeretten, og vi mener at norske fiskebåtrederier ikke bør fiske og drive handel i områder som EU, FN og norske myndigheter fraråder å engasjere seg i.

Størstedelen av landet Vest-Sahara har vært okkupert av Marokko siden 1975. Siden da har flertallet av befolkningen bodd i flyktningeleirer i Algerie. De som ble igjen i hjemlandet utsettes for alvorlige overgrep fra marokkaniske okkupasjonsmyndigheter. I over 40 år har lokalbefolkningen ventet på at deres rett til selvbestemmelse skal innfris. Samtidig er det svært få utenrikspolitiske spørsmål det er mer enighet om i Norge enn Vest-Sahara-konflikten. Alle politiske parti, trosamfunn og organisasjoner mener den saharawiske befolkning må få delta i en folkeavstemning om sitt lands framtid, og at Marokko ikke har rettmessig krav over Vest-Sahara.

Norsk myndigheter er helt på linje med EU og FN i denne konflikten, og regjeringens klare råd

Sjøvik burde trukket seg ut av fiskeriene i Vest-Sahara

er at norsk næringsliv ikke bør drive virksomhet i Vest-Sahara. Bakgrunnen for frarådingen er at det er svært vanskelig å slå fast om utnyttning av naturressurser

i et okkupert område kommer lokalbefolkningen til gode, noe det må ifølge folkeretten. Med få unntak har derfor de fleste norske bedrifter fulgt dette rådet. I desember slo også EU-domstolens øverste instans fast at EUs handelsavtaler med Marokko ikke skal omhandle Vest-Sahara.

Sjøvik Morocco har i ti år vært i området, og i dag er det 200 ansatte på sjø og land i Vest-Sahara. Selskapet omsatte i fjor for 80 millioner norske kroner. Nå bygges både ny fabrikk i Dakhla og flåten som fisker makrell og sardiner skal oppgraderes. Samtidig har Sjøvik og Vest-Sahara komiteen signert en fellesuttalelse med bakgrunn i Sjøvik-selskapets virksomhet i området. Fellesuttalelsen avdekker at partene er grunnleggende uenige om Sjøviks rett til næringsaktivitet i området, og dermed har Sjøvik fortsatt som før.

Etter vår mening burde både Norges, EU og FNs klare holdning vært styrende også for det norske rederiet Sjøvik. Vi forstår at de kan argumentere med at de sysselsetter og hjelper innbyggerne i Vest-Sahara, men det vil samtidig aldri bli mulig å løse en så vanskelig konflikt når vestlige selskaper jobber på tvers av internasjonale anbefalinger. Vi mener derfor Sjøvik burde trukket seg ut av området, og på den måten unngått å indirekte støtte okkupantene. Både menneskerettigheter og folkeretten burde være viktigere enn egen økonomisk gevinst.

REKER: Svenskene er veldig glade i reker, og annenhver svenske spiser reker minst en gang i måneden.

FOTO: NORGES SJØMATRÅD

Norske reker fenger

Sverige er det viktigste markedet for norsk eksport av reker, men Norge kan bli utfordret enda hardere av andre produsentland i fremtiden.

GJESTEN

FREDRIK QVIST HANSEN

Intern i Norges sjømatråd

En fersk undersøkelse blant svenske rekekonsumenter viser at tydeligere opphavsmerking, kombinert med økt opplysning om fangst og produksjon av norske reker, kan bidra til å styrke posisjonen til norske reker blant svenskene.

I 2016 eksporterte Norge rundt 9600 tonn reker til en verdi av 739 millioner kroner. Over halvparten av verdien gikk til Sverige, som er det desidert største markedet for norske reker. Svenskene er veldig glade i reker, og annenhver svenske spiser reker minst en gang i måneden. På tross av en prisøkning de siste årene har eksportverdien av norsk reker til Sverige økt seks år på rad.

Norsk rekeindustri har lange tradisjoner med eksport til Sverige, og dette har gitt Norge en tydelig lederposisjon blant landene som eksporterer reker til Sverige. I tillegg er Norge det land utenom Sverige som svenskene suverent foretrekker som opprinnelsesland når de kjøper reker. Dette viser at de norske rekene har høy anse-

Gjesteskribenter:

KJERSTI ELINE
Tønnessen Busch

AUDUN
Iversen

RAGNAR
Tveterås

ULF
Winther

ØYSTEIN
Sandøy

HALFDAN
Mellbye

Svenskene ønsker tydelig informasjon om blant annet opphav

else blant svenskene.

På tross av dette er posisjonen til norske reker i Sverige utfordret. Valutakursutviklingen i Storbritannia etter Brexit har fått andre store rekeproduserende land til å se mot nye markeder, som Sverige. Derfor er det viktig at vi gjør de rette tiltakene for å møte den økte konkurransen. For å være i stand til dette er det viktig å forstå verdiene til de svenske rekekonsumentene.

En undersøkelse som TNS Gallup nylig har gjennomført for Norges sjømatråd viser at svenskene ønsker tydelig informasjon om blant annet opphav, produksjonsprosess, bærekraft og mattrygghet når de kjøper reker. Ulike

opphavsbetegnelser som «Ishavet», «Nordhavet» osv. betraktes som uklare og det er ikke noen entydig kobling mellom disse betegnelse og «Norge». Undersøkelsen viser også at svenskene ønsker å vite hvordan rekene er fanget, produsert og transportert til butikk. Her bør de norske rekeeksportørene, sammen med importørene og Sjømatrådet, finne en egnet måte å svare på dette informasjonsbehovet. I tillegg bør vi legge vekt på miljøgevinsten ved å velge kortreiste norske reker fremfor reker fra andre land.

Undersøkelsen viser også at svenskene bruker mange ulike rekeprodukter, og at de oppfatter de ulike produktene forskjellig. Mens reker med skall er det foretrukne rekeproduktet fordi svenskene mener den har best kvalitet, smak og konsistens, vurderer svenskene pillede reker som de mest lettvinde. Denne forskjellen gjør at det ofte er pillede reker som vurderes til hverdagsmiddager, mens det primært er ferske reker som brukes i helgene og i sosiale sammenhenger. På tross av et variert rekekonsumenter mangler de svenske konsumentene inspirasjon til hvordan de kan trekke reker inn i flere av hverdagens måltider. Det er derfor også en viktig oppgave for Sjømatrådet og de norske rekeeksportørene å bidra til økt kunnskap om mulig bruk av reker i hverdagsmatlagingen.

Svenskene elsker norske reker. Tydeligere merking av norsk opphav, samt økt opplysning om produksjonsprosessen og bruksmulighetene for norske reker er noen av tiltakene som bør gjennomføres for å utnytte denne posisjonen bedre i fremtiden når konkurransen om de svenske konsumentene øker.